

Pogubnost uobraženosti (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

6. rebiul-evvel 1447. po Hidžri / 29. august 2025.

Hvala Allahu zahvalnošću kojom je On zadovoljan i zbog koje nam obilno daruje Svoje blagodati. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, Njegovoj milosti se nadamo, i u Njegovom zadovoljstvu uspjeh tražimo. Svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koga je On je odabrao i uputio, i ukazao mu posebnu počast. Neka su salavat i selam na njega, na njegovu porodicu i ashabe koji su slijedili njegovu uputu i išli njegovim stopama.

Preporučujem sebi i vama bogobožnost, ona je stjecište svih vrлина, uzrok spasa, ključ smirenosti i izvor sreće na dunjaluku i ahiretu.

“Ja sam bolji od njega” – rečenica koja se ponekad može čuti, ali u svojoj suštini nije samo izgovorena riječ, već skriveni osjećaj koji se uvlači u srce i nastanjuje duboko u duši, sve dok čovjeka ne odvede ka propasti. To je misao koja se rađa iz iluzije poređenja, kada čovjek sebe vidi dostojnijim od drugih za neku vrstu počasti, prečim za neku poziciju, i prvim u “uzvišenosti”, jer smatra da ima sposobnosti i kvalitete koje drugi nemaju, potom omalovažava ono što je drugi stekao, od imetka ili položaja, pa kaže javno ili u sebi: “Ja sam preči od njega, ja sam učeniji, ja sam bolji, ja sam dostojniji tog mjesta”. A taj osjećaj je u svojoj suštini skriveno negodovanje prema Allahovoj pravdi i sumnja u Njegovu mudrost, kao da, utječemo se Allahu od takvog shvatanja, pokušava ispraviti svog Stvoritelja u raspodjeli imetka, položaja i ugleda. Ko se preda vrtlogu poređenja, upada u zamku skrivene oholosti i kreće putem na kojem je propao prvi grešnik.

Ta rečenica ne ostaje samo na jeziku, već se pojavljuje u raznim oblicima u životu ljudi. Možda se ne izgovori direktno, ali se prepozna u oholoj gesti, podrugljivom

osmijehu, povišenom tonu, šutnji koja odaje prezir, pa čak i u izrazu koji skriva prikriveno omalovažavanje. Izgovara je direktor kada potcjenjuje svoje radnike, bogataš kada želi da se siromah osjeća manje vrijednim, pobožnjak kada omalovažava grešnika, onaj koji se ponosi svojim razumom, porijeklom ili znanjem. Ponekad se izgovori i u ime vjere, kada neko smatra da je istina isključivo na njegovoj strani, a drugi su u zabludi. Neki je prikrivaju pod plaštom savjeta, poziva u vjeru ili rasprave, ali u svojoj suštini ona je jasna oholost. Ko je izgovori, hvaleći njome samog sebe, i smatra da je iznad drugih po vrijednosti ili položaju, njegov govor je povezan s oholosti u srcu, odbacivanjem istine i prezirom prema ljudima. Takav je krenuo putem Iblisa, makar se riječi i situacije mijenjale.

Kako se slabo stvorenje usuđuje suprotstaviti Uzvišenom Stvoritelju? Allah, Jedini, stvara, određuje, uzdiže i spušta, uzvisuje i unizuje, i On najbolje zna šta je dobro za Njegove robove, mudar je u onome što je odredio. Njegova mudrost nadilazi ono što ograničeni razum može pojmiti. Uzvišeni kaže: "A kako i ne bi znao Onaj Koji stvara, Onaj Koji sve potanko zna, Koji je o svemu obaviješten?" (El-Mulk, 14)

Ono što ti je Allah dao, to je dobro, makar tebi izgledalo malo, a ono što ti nije dao, u tome je milost, makar ti to doživio kao uskraćenost. Možda je u odgađanju nečega tvoja zaštita, u uskraćivanju suptilnost, a u gubitku spas. Zato neka vjernik bude "rob" zadovoljstva, a ne "zarobljenik" poređenja. Pogrešno je da se blagodat koristi kao stepenica za omalovažavanje drugih ili kao mjera izvrsnosti. Možda onaj čije si stanje potcijenio bude kod Allaha uzvišeniji od tebe za mnoge stepene.

Šerijat nas nije samo upozorio na oholost, već nam je dao i najuzvišeniji primjer u Jusufu, alejhis-salam. Bio je čovjek od znanja, morala i ugleda, ali kada je stajao pred vladarom Egipta, nije rekao: "Ja sam bolji od tog i tog", niti je nastojao da se uzdigne ponižavanjem drugih. Umjesto toga, govorio je jezikom čovjeka, potpuno svjesnog svoje odgovornosti: "Postavi me", reče, "da vodim brigu o stovarištima u zemlji, ja sam zaista čuvaran i znan." (Jusuf, 55)

Ove riječi izgovorio je jezikom skromnog čovjeka, a ne jezikom oholog zanesenjaka. Jusuf nije umanjivao druge da bi se uzdigao, niti je sebe postavljao kao mjerilo tuđeg

uspjeha. Predstavio se kao iskreni i pouzdani hizmećar, a ne kao onaj koji se hvali. Velika je razlika između onoga koji svoje sposobnosti nudi na korist ummetu i domovini, pa bude nagrađen i uzdignut, i onoga koji omlaovažava druge da bi sebe prikazao uzvišenim, pa propadne i padne u očima ljudi.

Kada se oholost nastani u srcima ljudi, društva se iskvare, proces izgradnje (duhovne, moralne i društvene) se zaustavlja, saradnja slabi, veze se kidaju, mostovi međusobnog poštovanja se ruše, a vatra zavisti, mržnje i osvete se raspiruje. Zato je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "U Džennet neće ući onaj u čijem srcu bude koliko trun oholosti." Zatim je to pojasnio riječima: "Oholost je odbacivanje istine i omalovažavanje ljudi."

Uzvišeni Allah kaže: "I, iz oholosti, ne okreći od ljudi lice svoje i ne idi zemljom nadmeno, jer Allah ne voli ni gordog ni hvalisavog." (Lukman, 18)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, također je rekao: "Ko se ponizi radi Allaha za jedan stepen, Allah će ga uzdignuti za jedan stepen, sve dok ga ne postavi na najviši stepen. A ko se uzoholi pred Allahom za jedan stepen, Allah će ga poniziti za jedan stepen, sve dok ga ne spusti na najniži stepen." (Ibn Madža i Bejheki)

Kad god tvoja duša poželi da se uzoholi, sjeti se da blagodati nisu vječne, i da ono što danas posjeduješ, sutra može biti oduzeto. Zato budi skroman i ponizan. Ako vidiš da je neko drugi dobio više imetka ili opskrbe od tebe, reci: "Allahu, podari mu blagoslov u tome, i učini me zadovoljnim s onim što si meni dodijelio."

Neka tvoj jezik bude vlažan od dove koja čisti srce prije nego što popravi stanje: "Allahu, očisti moje srce od oholosti, samodopadljivosti, lošeg mišljenja i pretvaranja."

O vjernici, donosite salavat na Poslanika pravog puta, jer vam je to naredba od Allaha u Njegovoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko donese jedan salavat na mene, Allah će na njega donijeti deset salavata."

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Blago onome ko donosi salavat na njega, i neka mu se Allah smiluje i uzdigne njegov stepen.

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

